

Шкелебей О.В.

Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського

МЕЖІ ДИСКРЕЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ У СПРАВАХ ПРО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СУБ'ЄКТА ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ВЧИНИТИ ПЕВНІ ДІЇ

У статті висвітлено окремі правові проблеми, що виникають під час визначення меж дискреції (суддівського розсуду) адміністративного суду у справах, у яких позивач просить зобов'язати суб'єкта владних повноважень вчинити певні дії.

Автором визначено поняття та межі дискреції адміністративних судів під час вирішення спорів, що виникають за участю суб'єкта владних повноважень. З'ясовано, що однією з вагомих практичних та науково-методологічних проблем, що виникають під час визначення меж судової дискреції в адміністративному судочинстві, є необхідність, з однієї сторони, забезпечити ефективний захист порушених прав та інтересів позивача у публічно-правових відносинах, а з іншого – недопустимість втручання адміністративного суду в дискреційні повноваження суб'єкта владних повноважень.

Аргументовано, що Кодексом про адміністративне судочинство України визначено загальні підстави та умови, за наявності яких адміністративний суд може зобов'язати суб'єкта владних повноважень прийняти конкретне рішення або вчинити конкретно визначену дію. Доведено, що відповідні положення процесуального законодавства зобов'язують адміністративний суд забезпечувати перевірку правомірності ухвалених суб'єктом владних повноважень рішень та вчинених дій та, у разі встановлення підстав вважати їх неправомірними, зобов'язати такого суб'єкта виконати вказівки суду.

На підставі аналізу процесуального законодавства, практики його застосування, автором обґрунтовано, що дискреція адміністративного суду обмежена дискреційними повноваженнями суб'єкта владних повноважень. Доведено, що, за загальним правилом, втручання адміністративного суду у дискреційні повноваження суб'єкта владних повноважень не допускається. Аргументовано, що у виключних випадках та за наявності підстав, визначених Кодексом адміністративного судочинства, адміністративний суд з метою забезпечення ефективного захисту прав та інтересів суб'єкта приватного права може зобов'язати суб'єкта владних повноважень – відповідача у справі здійснити конкретні дії або прийняти конкретне рішення.

Ключові слова: адміністративне судочинство, суб'єкт владних повноважень, судовий контроль, дискреція, суддівський розсуд.

Постановка проблеми. Відповідно до ч. 2 ст. 245 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) у разі задоволення позову суд може прийняти рішення, зокрема про визнання бездіяльності суб'єкта владних повноважень протиправною та зобов'язання вчинити певні дії. У такому разі суд може зобов'язати відповідача – суб'єкта владних повноважень прийняти рішення на користь позивача, якщо для його прийняття виконано всі умови, визначені законом, і прийняття такого рішення не передбачає права суб'єкта владних повноважень діяти на власний розсуд [1].

Водночас, законодавець встановлює обмеження дискреції адміністративного суду, зазначаючи, що

в абз. 2 ч. 4 цієї ж статті про те, що у випадку, якщо прийняття рішення на користь позивача передбачає право суб'єкта владних повноважень діяти на власний розсуд, суд зобов'язує суб'єкта владних повноважень вирішити питання, щодо якого звернувся позивач, з урахуванням його правової оцінки, наданої судом у рішенні [1].

У той же час, одним із завдань адміністративного судочинства, як це вбачається з положень ч. 1 ст. 2 КАС України, є ефективний захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

Таким чином, за загальним правилом, адміністративний суд обмежений правом втручання

у дискреційні повноваження суб'єкта владних повноважень і, відповідно, обожений у можливості покладення на такого суб'єкта конкретних зобов'язань. Водночас, з метою забезпечення більш ефективного захисту прав та інтересів особи у публічно-правових спорах із суб'єктами владних повноважень, суд може зобов'язати останнього вчинити конкретно визначені дії, що не буде вважатися втручанням у його дискреційні повноваження. Проте у судовій практиці не склалося єдиного підходу до визначення меж суддівської дискреції в адміністративних справах, що зумовлює необхідність проведення наукового дослідження цього питання з метою уточнення процесуально-правових меж дискреції адміністративного суду (суддівського розсуду) у справах про зобов'язання суб'єкта владних повноважень вчинити певні дії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Огляд наукової літератури показує, що питанням дискреційних повноважень та суддівської дискреції присвячено чимало наукових досліджень таких вчених, як Ю. Є. Вовк, О. Губська, А. Г. Гулик, А. О. Коренев, Л. М. Москвич, М. Оніщук, С. Г. Певко, З. В. Яремак та ін. Разом з тим, у наукових роботах цих та інших вчених не достатньо уваги приділяється визначенню меж суддівської дискреції з урахуванням, зокрема завдання адміністративного судочинства щодо забезпечення ефективного захисту прав, свобод та інтересів осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

Метою статті є визначення меж дискреції адміністративного суду (суддівського розсуду) у справах про зобов'язання суб'єкта владних повноважень вчинити певні дії. Для реалізації цієї мети виконані такі завдання: 1) визначено поняття дискреційного повноваження суб'єкта владних повноважень та суддівської дискреції (суддівського розсуду); 2) проведено аналіз судової практики у справах, що виникають із публічно-правових спорів, в яких суд визначав можливість зобов'язання суб'єкта владних повноважень вчинити конкретно визначені дії або прийняти конкретне рішення; 3) на підставі проведеного науково-правового аналізу узагальнено висновок про межі суддівської дискреції у досліджуваній категорії справ.

Виклад основного матеріалу. Поняття дискреції та дискреційних повноважень відсутнє у законодавстві України, з огляду на що це питання намагалися вирішити у судовій практиці.

Зокрема, як справедливо звернув увагу Ю. Є. Вовк, Верховний Суд своєю судовою прак-

тикою намагається заповнити прогалини щодо відсутності належного законодавчого регулювання питання, пов'язаного з дискреційними повноваженнями і співвідношенням дискреції суду та дискреції суб'єкта владних повноважень. Проте дана судовою практика, як зауважує науковець, не завжди може бути повністю однорідною [2, с. 49].

Натомість поняття дискреційних повноважень визначено у Рекомендаціях Комітету Міністрів Ради Європи № R(80)2 стосовно здійснення адміністративними органами влади дискреційних повноважень, прийнятими Комітетом Міністрів 11 березня 1980 року на 316-й нараді, у яких дискреційні повноваження визначено, як повноваження, які адміністративний орган, приймаючи рішення, може здійснювати з певною свободою розсуду, тобто, коли такий орган може обирати з кількох юридично допустимих рішень те, яке він вважає найкращим за даних обставин [3].

У національному законодавстві це поняття згадується у Методології проведення антикорупційної експертизи, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 24 квітня 2017 року № 1395/5, та визначається як сукупність прав та обов'язків органів державної влади та місцевого самоврядування, осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що надають можливість на власний розсуд визначити повністю або частково вид і зміст управлінського рішення, яке приймається, або можливість вибору на власний розсуд одного з декількох варіантів управлінських рішень, передбачених нормативно-правовим актом, проектом нормативно-правового акта [4].

Необхідно також звернути увагу, що поняття дискреційних повноважень визначено у Законі України «Про адміністративну процедуру» (набуває чинності 15 грудня 2023 р.) як повноваження, надане адміністративному органу законом, обирати один із можливих варіантів рішення відповідно до закону та мети, з якою таке повноваження надано [5].

В Юридичному словнику застосовано поняття «дискреційна влада», яка означає надання органі чи посадовій особі повноважень діяти на власний розсуд у межах закону; найчастіше дискреційна влада здійснюється адміністративними органами та судами [6].

Отже, ознаками того, що суб'єкт владних повноважень має дискреційні повноваження під час реалізації своїх функцій та прийнятті рішень, є: 1) законодавством відповідному суб'єкту

надане право вчиняти певну дію або ухвалювати конкретне рішення на власний розсуд; 2) законодавством надано суб'єкту владних повноважень право обирати з декількох допустимих варіантів поведінки, кожен з яких вважається правомірним; 3) якщо законодавством визначені певні підстави та умови, з настанням яких у суб'єкта владних повноважень настає право діяти на власний розсуд, то відповідні дії вчинені саме після настання таких підстав та умов.

Важливо зазначити, що говорячи про дискреційні повноваження, вважається, що вони стосуються діяльності саме органів державної влади, місцевого самоврядування, інших суб'єктів владних повноважень (адміністративних органів). При цьому у відношенні права судді здійснювати розгляд справи та приймати рішення, керуючись суддівським розсудом, застосовується поняття «суддівська дискреція».

Суддівська дискреція в адміністративному судочинстві, на думку А. О. Коренева, це врегульовані нормами КАС України повноваження суду у виборі варіантів рішення, керуючись верховенством права і обставинами справи з метою винесення законного та обґрунтованого рішення у справі [7, с. 270].

У свою чергу С. Г. Певко, досліджуючи дискрецію в правозастосовній діяльності, вказує на те, що вона не є абсолютною, оскільки, реалізуючи свободу розсуду суб'єкт правозастосування повинен обґрунтувати свої дії або рішення. Науковець також звертає увагу, що розмежування форм дискреції в правозастосовній діяльності в залежності від суб'єкту, перш за все, здійснюється на суддівську дискрецію та адміністративну дискрецію; незважаючи на наявність спільних рис, зазначені форми дискреції мають неоднакову юридичну природу [8, с. 254].

Необхідно погодитися із зауваженням науковця, оскільки зі змісту ст. ст. 1 та 2 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [9] вбачається принаймні два обмежуючих фактори для суддівської дискреції, а саме – відповідна судова процедура, тобто встановлений відповідним процесуальним кодексом порядок розгляду справи та ухвалення у ній рішення, та принцип верховенства права.

При цьому вказівка на суддівську дискрецію у процесуальних кодексах, зазвичай, виражається словом «суд може».

Наприклад, ст. 5 КАС України визначає способи захисту порушеного права або інтересу в публічно-правових спорах. При цьому, ч. 2 цієї

статті дає суду право здійснювати захист також в інший спосіб, який не суперечить закону і забезпечує ефективний захист прав, свобод, інтересів людини і громадянина, інших суб'єктів у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку суб'єктів владних повноважень [1].

Іншим прикладом є ч. 2 ст. 9 КАС України, яка дозволяє суду вийти за межі позовних вимог, якщо це необхідно для ефективного захисту прав, свобод, інтересів людини і громадянина, інших суб'єктів у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку суб'єктів владних повноважень [1].

Отже, поняття суддівської дискреції (суддівського розсуду) та адміністративної дискреції (дискреційні повноваження) можна об'єднати поняттям «дискреційна влада», що означає право відповідного суб'єкта діяти на власний розсуд при дотриманні встановлених вимог процедури. Відмінність між цими формами дискреції, окрім власне суб'єктів її застосування, полягає також у меті та способах реалізації відповідної дискреції. Суддя під час здійснення правосуддя наділяється дискрецією з метою забезпечення реалізації принципу незалежності, що пов'язано з особливим конституційно-правовим статусом судді, а також з метою забезпечення здійснення правосуддя у найбільш ефективний спосіб.

Разом з тим, інші суб'єкти владних повноважень наділяються дискреційними повноваженнями для забезпечення ефективності реалізації функцій держави або місцевого самоврядування.

При цьому саме під час здійснення адміністративного судочинства суддівська та адміністративна дискреція можуть певним чином перетинатися. Зокрема, у даному випадку йдеться про право адміністративного суду втручатися у дискреційні повноваження суб'єкта владних повноважень за наявності підстав та умов, визначених ст. 245 КАС України та з метою реалізації завдань адміністративного судочинства, закріплених у ст. 2 цього ж Кодексу.

Як уже згадувалося на початку цього дослідження, за загальним правилом, адміністративний суд не може втручатися у дискреційні повноваження суб'єкта владних повноважень, підняти собою адміністративний орган.

Наприклад, до такого висновку доходив Верховний Суд у постановках від 18 травня 2021 р. у справі № 420/6019/19 [10], від 13 лютого 2018 р. у справі № 361/7567/15-а [11], зазначаючи, що завдання адміністративного судочинства полягає не у забезпеченні ефективності державного управління, а в гарантуванні дотримання вимог

законодавства, інакше було б порушено принцип розподілу влади. У цих справах суд відмовляв у задоволенні позову щодо зобов'язання суб'єкта владних повноважень – відповідача прийняти конкретне рішення, про яке просив позивач, оскільки доходив висновку, що це буде втручанням у дискреційні повноваження відповідного суб'єкта. Натомість суд вказував на необхідність повторного розгляду спірного питання з урахуванням висновків суду.

Разом з тим, у низці інших судових рішеннях Верховний Суд доходив інших висновків та вказував на те, що забезпечення ефективного захисту порушених прав, свобод та інтересів осіб потребує ухвалення судом рішення, яким на суб'єкта владних повноважень покладається обов'язок здійснити конкретну дію або прийняти конкретне рішення. Проте такий підхід можливий при дотриманні, визначених ст. 245 КАС України вимог.

Зокрема, у постанові від 14 вересня 2021 р. у справі № 320/5007/20 Верховний Суд дійшов висновку, що покладення на відповідача зобов'язання здійснити державну реєстрацію припинення права оренди третьої особи на земельну ділянку, на яку зареєстровано право власності за позивачем, не є втручанням у дискреційні повноваження суб'єкта владних повноважень, оскільки таке зобов'язання виникає у державного реєстратора у силу вимог ст. 30 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»; для цього виконано усі умови, визначені цією статтею, а саме – проведено державну реєстрацію права власності на земельну ділянку за позивачем, у договорі оренди визначено, що моментом його припинення є, зокрема державна реєстрація права власності на таку земельну ділянку особою, яка має відповідне право [12].

Аналогічні висновки зроблені Верховним Судом у постанові від 20 грудня 2018 р. у справі № 524/3878/16-а [13], зокрема суд зазначив, що ефективний засіб правого захисту можливий за наявності двох обов'язкових умов: забезпечення поновлення порушеного права і одержання особою бажаного результату.

Крім того, у постанові від 16 травня 2023 р. у справі № 380/3195/22 Верховний Суд висловився стосовно наявності у міської ради абсолютних дискреційних повноважень при вирішенні питання про включення або невключення тимчасових споруд до Комплексної схеми розміщення тимчасових споруд у відповідному населеному пункті, оскільки таке рішення має прийматися

у встановленому порядку, з урахуванням принципів регуляторної політики та політики з питань дозвільної системи у сфері господарської діяльності; в іншому випадку такі дії (бездіяльність) матимуть ознаки свавільних [14].

У постанові від 10 вересня 2020 р. у справі № 806/965/17 Верховним Судом сформульовано розгорнутий правовий висновок щодо застосування положень ст. 245 КАС України, відповідно до якого у разі, якщо суб'єкт владних повноважень використав надане йому законом право на прийняття певного рішення за наслідками звернення особи, але останнє визнане судом протиправним з огляду на його невідповідність чинному законодавству, при цьому суб'єктом звернення дотримано усіх визначених законом умов, то суд вправі зобов'язати суб'єкта владних повноважень прийняти певне рішення. Якщо ж таким суб'єктом на момент прийняття рішення не перевірено дотримання суб'єктом звернення усіх визначених законом умов або при прийнятті такого рішення суб'єкт дійсно має дискреційні повноваження, то суд повинен зобов'язати суб'єкта владних повноважень до прийняття рішення з урахуванням оцінки суду [15].

На підставі аналізу судової практики у справах, пов'язаних з реалізацію дискреційних повноважень, З. В. Яремак зазначає, що суд у таких справах керується, як правило, «буквою закону», а не засадою верховенства права. Однак далі науковець наголошує, що належна результативність процесуальної діяльності адміністративних судів, а відтак і реальний захист порушеного суб'єктивного права у публічно-правових відносинах, у значній мірі залежать від «якісної» реалізації наданого їм розсуду, що допомагає судам розвивати право у світлі принципу верховенства права, на застосуванні не лише «букви», але й «духу» закону [16, с. 216].

У свою чергу А. Г. Гулик вважає, що з метою відновлення порушеного права особи адміністративний суд може допустити обмежене втручання в дискрецію суб'єкта владних повноважень, шляхом зобов'язання його до вчинення певних дій на реалізацію покладених на нього законом обов'язків, однак адміністративний суд не вправі підмінити такий орган державної влади та приймати замість нього конкретні рішення [17, с. 151–152].

З цього приводу необхідно уточнити, що адміністративний суд, ухвалюючи рішення про зобов'язання суб'єкта владних повноважень здійснити конкретну дію або прийняти конкретне рішення, повинен здійснити ретельну перевірку

дійсної наявності у суб'єкта владних повноважень, чиї дії та рішення оскаржуються, дискреційних повноважень.

О. Губська зазначає, що адміністративний суд під час надання правової оцінки правомірності дій або рішень суб'єкта владних повноважень, зокрема перевіряє: чи були наявні у суб'єкта владних повноважень дискреційні повноваження під час прийняття рішення; чи діяв суб'єкт владних повноважень відповідно до ч. 2 ст. 2 КАСУ; чи діяв суб'єкт владних повноважень відповідно до ч. 2 ст. 2 КАСУ, забезпечуючи дотримання процедурних гарантій; чи діяв суб'єкт владних повноважень з легітимною метою, прозоро і в якомога послідовніший спосіб; чи належно вмотивував рішення [18].

Водночас, наявність будь-якої з вищенаведених підстав для визнання рішення, дії або бездіяльності суб'єкта владних повноважень протиправним, не дає адміністративному суду права зобов'язувати такого суб'єкта прийняти конкретно визначене рішення або здійснити конкретну дію, оскільки для цього мають настати також інші умови: по-перше, суд перевіряв наявність усіх правових підстав для прийняття суб'єктом владних повноважень відповідного рішення чи вчинення певної дії; по-друге, суб'єкт владних повноважень не має визначеної законодавством можливості діяти іншим способом, ніж це зазначено у судовому рішенні.

З цього приводу у науковій літературі висловлюється думка про недостатню ефективність правового регулювання меж судового контролю за діями та рішеннями суб'єкта владних повноважень. Зокрема, М. Оніщук вважає, що в Україні доцільно застосовувати модель повного судового контролю, а визнання оспорюваного рішення суб'єкта протиправним із покладенням на суб'єкта обов'язку повторно ухвалити управлінське рішення суперечить принципу верховенства права, за виключенням обставин, коли: був відсутній розгляд питання як такий (недотримання процедури прийняття рішення, прийняття рішення неналежним суб'єктом); наявна виключна компетенція відповідного органу ухвалювати конкретне рішення (присвоювати ранг, чергове військове звання, тощо) [19, с. 13].

Однак, аналіз вищенаведеної пропозиції науковця свідчить про те, що законодавцем у ст. 245 КАС України закладено саме таку модель

судового контролю, яку пропонує запровадити М. Оніщук. До того ж саме такий підхід застосовується у переважній більшості випадків у судовій практиці.

Висновки. Проведене у цій статті дослідження дає підстави зробити наступні висновки.

Дискреція адміністративного суду – це закріплене процесуальним законом право судді або адміністративного суду в іншому складі діяти або ухвалювати рішення на власний розсуд, обираючи серед декількох допустимих варіантів, кожен з яких є правомірним у межах визначеної судової процедури.

У теорії права розмежовують суддівську та адміністративну дискрецію, які слід розрізняти не тільки за суб'єктами її застосування, а також метою та способами реалізації, а саме: суддя під час здійснення правосуддя наділяється дискрецією з метою забезпечення реалізації принципу незалежності, що пов'язано з особливим конституційно-правовим статусом судді, а також з метою забезпечення здійснення правосуддя у найбільш ефективний спосіб; суб'єкт владних повноважень – для ефективного вирішення завдань та функцій у сфері публічного управління.

За загальним правилом, адміністративний суд, перевіряючи правомірність дій та рішень суб'єкта владних повноважень, не може втручатися у дискреційні повноваження такого суб'єкта, перевіряти доцільність та ефективність його рішень та дій, підміняючи тим самим відповідного суб'єкта владних повноважень. Разом з тим, у виключних випадках, суд може своїм рішенням зобов'язати суб'єкта владних повноважень ухвалити конкретно визначене рішення або здійснити конкретну дію, що не буде вважатися втручанням у дискрецію такого суб'єкта, а саме – за умови дотримання такої сукупності вимог: 1) це узгоджується з принципом верховенства права та необхідністю ефективного захисту прав, свобод та інтересів особи у публічно-правових справах; 2) суб'єкт владних повноважень вийшов за межі своїх дискреційних повноважень; 3) суд перевіряв наявність усіх правових підстав для прийняття суб'єктом владних повноважень відповідного рішення чи вчинення певної дії; 4) суб'єкт владних повноважень не має визначеної законодавством можливості діяти іншим способом, ніж це зазначено у судовому рішенні.

Список літератури:

1. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.

2. Вовк Ю. Є. Інститут дискреції суб'єкта владних повноважень в адміністративному судочинстві. *Право та інновації*. 2020. № 3(31). С. 46-51.
3. Recommendation № R (80) 2 of the Committee of Ministers Concerning the exercise of discretionary powers by administrative authorities. Adopted by the Committee of Ministers on 11 March 1980 at the 316th meeting of the Ministers' Deputies. URL: <https://rm.coe.int/16804f22ae>.
4. Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи: наказ Міністерства юстиції України від 24.04.2017 № 1395/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1395323-17#Text>.
5. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>.
6. Юридичний словник. Збірник юридичних термінів. Електронний ресурс «Меґо-Інфо». 2019. URL : <http://mego.info/>.
7. Коренев А. О. Судова дискреція в адміністративному судочинстві: поняття та зміст. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2022. № 12. С. 268-271.
8. Певко С. Г. Форми дискреції в правозастосовчій діяльності. *Юридична наука*. 2019. № 5(95). С. 245-256.
9. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
10. Постанова Верховного Суду від 18 травня 2021 р. у справі № 420/6019/19. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97076116>.
11. Постанова Верховного Суду від 13 лютого 2018 р. у справі № 361/7567/15-а. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/72288021>.
12. Постанова Верховного Суду від 14 вересня 2021 р. у справі № 320/5007/20. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99588494>.
13. Постанова Верховного Суду від 20 грудня 2018 р. у справі № 524/3878/16-а. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/78771236>.
14. Постанова Верховного Суду від 16 травня 2023 року у справі № 380/3195/22. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110893446>.
15. Постанова Верховного Суду від 10 вересня 2020 року у справі № 806/965/17. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/91445072>.
16. Яремак З. В. Про дискреційні повноваження у судовій практиці адміністративних судів України та Європейського суду з прав людини. *Правові позиції Європейського суду з прав людини у правозастосовчій практиці України: зб. наук. пр. викл. каф. судочинства / за ред. М. К. Галянтича. Івано-Франківськ: Супрун В.П., 2017. С. 184–206.*
17. Гулик А. Г. Межі втручання суду в дискрецію суб'єкта владних повноважень. *Закарпатські правові читання*. 2017. Т. 1. С. 149-152.
18. Губська О. Дискреція та її межі: що говорить про це національне та міжнародне законодавство. *Судово-юридична газета*. 2020. URL : <https://sud.ua/ru/news/blog/187673-diskretyiya-ta-yiyi-mezhi-schogovorit-pro-tse-natsionalne-ta-mizhнародne-zakonodavstvo>.
19. Оніщук М. Проблемні питання здійснення судового контролю за дискрецією суб'єкта владних повноважень. *Слово Національної школи суддів*. 2021. № 2(35). С. 6-15.

Shkelebei O.V. LIMITS OF DISCRETION OF THE ADMINISTRATIVE COURT IN CASES ON THE OBLIGATION OF AN AUTHORITY SUBJECT TO TAKE CERTAIN ACTIONS

The article highlights certain legal problems that arise when determining the limits of discretion (judicial discretion) of the administrative court in cases in which the plaintiff requests to oblige the subject of authority to perform certain actions.

The author defines the concept and limits of the discretion of administrative courts during the resolution of disputes arising with the participation of the subject of power. It has been found that one of the significant practical and scientific-methodological problems that arise when determining the limits of judicial discretion in administrative proceedings is the need, on the one hand, to ensure effective protection of the plaintiff's violated rights and interests in public-legal relations, and on the other the other is the inadmissibility of the intervention of the administrative court in the discretionary powers of the subject of power.

It is argued that the Code of Administrative Proceedings of Ukraine defines the general grounds and conditions under which an administrative court can oblige a subject of authority to make a specific decision or perform a specific action. It has been proven that the relevant provisions of the procedural legislation oblige the administrative court to ensure the verification of the legality of the decisions and actions taken by the subject of authority and, in the case of establishing grounds to consider them unlawful, to oblige such a subject to comply with the court's instructions.

Based on the analysis of procedural legislation, the practice of its application, the author substantiated that the discretion of the administrative court is limited by the discretionary powers of the subject of power. It has been proven that, as a general rule, the intervention of the administrative court in the discretionary powers of the subject of power is not allowed. It is argued that in exceptional cases and in the presence of grounds defined by the Code of Administrative Procedure, the administrative court, in order to ensure effective protection of the rights and interests of the subject of private law, may oblige the subject of authority - the defendant in the case to perform specific actions or to adopt a specific decision.

Key words: *administrative proceedings, subject of authority, judicial control, discretion, judicial discretion.*